

**Raport**  
**Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej**  
**z wizytacji przeprowadzonej w dniach 14 – 15 stycznia 2011 r. dotyczącej oceny jakości**  
**kształcenia na kierunku „transport” prowadzonym**  
**w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gnieźnie**  
**na poziomie studiów pierwszego stopnia**

**Informacje wstępne.**

Zespół Oceniający powołany został przez Sekretarza PKA, w składzie:

- **prof. dr hab. inż. Jerzy Świątek** przewodniczący .....
- **prof. dr hab. inż. Andrzej Wilk** ekspert PKA .....
- **prof. dr hab. inż. Wojciech Suchorzewski** ekspert PKA .....
- **mgr Monika Stachowiak-Kudła** ekspert formalno-prawny PKA .....
- **Marcin Rzepecki** przedstawiciel Parlamentu Studentów RP .....

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy ocenia jakość kształcenia na wizytowanym kierunku studiów. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, jej pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz hospitacji zajęć dydaktycznych.

**Załącznik Nr 1** - Podstawa prawna wizytacji.

**Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.**

**I.1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.**

Podstawową misją PWSZ w Gnieźnie jest prowadzenie kształcenia na poziomie studiów I stopnia (studia inżynierskie i licencjackie) w zakresie nauk przyrodniczo-technicznych i pielęgnarskich, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb środowiska lokalnego. Kształcenie na tych kierunkach w pełni koresponduje z aktualnymi potrzebami Kraju.

Potrzebę kształcenia absolwentów szkół ponadgimnazjalnych władze samorządowe miasta i powiatu postrzegały już na początku lat dziewięćdziesiątych usilnie zabiegając

o organizację studiów w Gnieźnie. Jednym z ważnych argumentów było umożliwienie kształcenia młodzieży z ubogich rodzin dla których studiowanie, nawet w niedalekim Poznaniu jest dużym problemem finansowym. Ponadto, władze lokalne w kształceniu wykwalifikowanych specjalistów upatrują szansę na pozyskanie inwestorów i rozwój przedsiębiorczości w mieście oraz w powiecie.

**Wniosek:** Należy odnotować wysoką, ugruntowaną w kraju, pozycję Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie, w tym Instytutu Transportu, na rynku edukacyjnym. Świadczy o tym poziom kształcenia oferowany przez Uczelnię poświadczony pozycją jej absolwentów. Oferta dydaktyczna, w tym oferta dotycząca wizytowanego kierunku „transport”, w pełni odpowiada zapotrzebowaniu Regionu i Kraju.

## **I.2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi Uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.**

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gnieźnie jest publiczną uczelnią zawodową utworzoną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. (Dz. U. Nr 150 poz. 1572). Działa na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz statutu zatwierdzonego decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego nr DSW-1-07-410/88/0-7 z dnia 5 czerwca 2007 r. Organem kolegialnym Uczelni jest Senat, natomiast organem jednoosobowym - Rektor. W Uczelni, zgodnie z postanowieniami § 10 statutu, nie tworzy się podstawowych jednostek organizacyjnych w rozumieniu ustawy.

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż sprawy, którymi zajmował się Rektor odpowiadały jego ustawowym i statutowym kompetencjom. Przekazuje Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego w terminach przewidzianych przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym roczne sprawozdanie z działalności Uczelni wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej na prowadzonych kierunkach studiów oraz uchwały Senatu w sprawach: przyjęcia lub zmiany regulaminu studiów oraz zasad i trybu przyjmowania na studia wraz z uchwałą uczelnianego organu uchwałodawczego samorządu studenckiego.

W skład **Senatu na kadencję 2009-2013** wchodzi 24 osoby, w tym 6 osób będących przedstawicielami studentów. Stosownie do art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 14 ust. 2 pkt. 7 statutu przedstawiciele studentów stanowią nie mniej niż 20% składu senatu. Zapis ten jest przestrzegany. Zgodnie z przepisami statutu zwyczajne posiedzenia Senatu zwołuje Rektor co najmniej raz na dwa miesiące z wyjątkiem przerwy letniej. Zapis ten jest przestrzegany. Zakres uchwał Senatu jest zgodny z jego statutowymi

oraz ustawowymi kompetencjami. Na podstawie dokumentacji pracy Senatu stwierdzono, że: Senat wypełnia obowiązki ustawowe, w zakresie art. 130 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Uchwała Senatu Nr 153/2010 z dnia 8 października 2010 r.) oraz w zakresie art. 169 ust. 2 (Uchwała Senatu nr 129/2010 z dnia 28 maja 2010 r.). Dokumentacja dotycząca pracy Senatu prowadzona jest w sposób prawidłowy – Uczelnia posiada protokoły z obrad wraz z opisem i sposobem głosowania, listy obecności oraz uchwały podpisane przez przewodniczącego, w których przywołuje się podstawę prawną oraz określa okres, od którego będą obowiązywać.

Zgodnie z art. 161 ust. 2 Ustawy Samorząd Studentów PWSZ zaopiniował pozytywnie proponowane zmiany w brzmieniu Regulaminu Studiów. Uczelnia nie przestrzega zasad określonych w art. 186 ust. 1 Ustawy normujących tryb przyjęcia wewnętrznych aktów prawnych uczelni, ponieważ m.in. dokumenty normujące stanowisko Samorządu Studenckiego na temat Regulaminu przyznawania pomocy materialnej nie zostały przedstawione. Brak dodatkowo uchwały senatu stwierdzającej zgodność brzmienia Regulaminu Samorządu Studentów z Ustawą oraz statutem Uczelni. Akty zostały dodatkowo przeanalizowane pod kątem zgodności z przepisami prawa i zawierają znaczne uchybienia. Regulamin opłat nie jest zgodny z art. 99 ust. 2 Ustawy. Szczegółowa analiza dokumentów znajduje się w załączniku nr 2.

**Wniosek:** Analiza uchwał Senatu oraz zarządzeń Rektora wskazuje, iż organy Uczelni działają w zakresie swoich ustawowych i statutowych kompetencji. Uczelnia spełnia częściowo kryteria oceny spraw studenckich w zakresie wewnętrznych przepisów Uczelni. Poprawy wymagają Regulamin Przyznawania Pomocy Materialnej, umowa Student – Uczelnia, Regulamin opłat oraz Regulamin Studiów.

**Załącznik Nr 2** - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów Uczelni.

### **I.3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.**

Struktura uczelni jest podporządkowana procesowi dydaktycznemu jako głównemu zadaniu uczelni. Kształcenie na poszczególnych kierunkach prowadzą instytuty. Obecnie w uczelni funkcjonują następujące instytuty: Ochrony Środowiska, Informatyki, Nauk o Zdrowiu, Elektroniki i Telekomunikacji, Zarządzania i Inżynierii Produkcji oraz Transportu, który prowadzi wizytowany kierunek „transport”.

**Wniosek:** Prezentowana struktura uczelni, typowa dla większości państwowych wyższych szkół zawodowych w kraju – zweryfikowana, sprawna w pełni odpowiada stawianym jej zadaniom dydaktycznym. W szczególności struktura ta odpowiada ofercie dydaktycznej, oferowanym specjalnościom oraz zakresowi realizowanych prac dyplomowych.

**I.4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).**

**Tabela nr 1.**

| Forma kształcenia     | Liczba studentów |            |
|-----------------------|------------------|------------|
|                       | uczelni          | jednostki  |
| Studia stacjonarne    | 487              | 91         |
| Studia niestacjonarne | 345              | 103        |
| <b>Razem</b>          | <b>832</b>       | <b>194</b> |

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie jest mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

**I.5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.**

Instytut Transportu prowadzi kształcenie na kierunku „transport” na poziomie inżynierskich studiów pierwszego stopnia w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Uczelnia nie prowadzi badań naukowych i nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych.

**I.6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.**

Instytut Transportu prowadzi kształcenie na kierunku „transport” na poziomie studiów pierwszego stopnia w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Uczelnia nie prowadzi badań naukowych i nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych.

**Tabela nr 2.**

| Poziom studiów   | Rok studiów | Liczba studentów studiów |                  | Razem |
|------------------|-------------|--------------------------|------------------|-------|
|                  |             | stacjonarnych            | niestacjonarnych |       |
| <b>I stopnia</b> | <b>I</b>    | 32                       | 33               | 65    |
|                  | <b>II</b>   | 15                       | 27               | 42    |
|                  | <b>III</b>  | 21                       | 19               | 40    |

|              |           |           |     |            |
|--------------|-----------|-----------|-----|------------|
|              | <b>IV</b> | 23        | 24  | 47         |
| <b>Razem</b> |           | <b>91</b> | 103 | <b>194</b> |

Jednostka prowadzi kształcenie wyłącznie dla studentów kierunku „transport”. Studenci kierunku „transport” stanowią znaczącą (prawie czwartą) część studentów szkoły. Analiza aktualnego i przewidywanego rynku pracy wskazuje na duże zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu wizytowanego kierunku w kraju, co wskazuje na dobre perspektywy rozwoju kierunku.

- 1. Należy odnotować wysoką, ugruntowaną w kraju, pozycję Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie, w tym Instytutu Transportu, na rynku edukacyjnym. Świadczy o tym poziom kształcenia oferowany przez Uczelnię poświadczony pozycją jej absolwentów. Oferta dydaktyczna, w tym oferta dotycząca wizytowanego kierunku „transportu”, w pełni odpowiada zapotrzebowaniu Regionu i Kraju.**
- 2. Organy Uczelni działają w zakresie swoich ustawowych i statutowych kompetencji. Uczelnia spełnia częściowo kryteria oceny spraw studenckich w zakresie wewnętrznych przepisów Uczelni. Poprawy wymagają Regulamin Przyznawania Pomocy Materialnej, umowa Student – Uczelnia, Regulamin opłat oraz Regulamin Studiów.**
- 3. Prezentowana struktura Uczelni, typowa dla większości Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych w kraju – zweryfikowana, sprawna w pełni odpowiada stawianym jej zadaniom dydaktycznym. W szczególności struktura ta odpowiada ofercie dydaktycznej, oferowanym specjalnościom oraz zakresowi realizowanych prac dyplomowych.**

## **Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.**

### **II.1.Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.**

II.1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Na kierunku „transport” prowadzone są studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne w ramach specjalności „infrastruktura transportu lądowego”. Przewiduje się od 1.10.2011 r. uruchomienie następnej specjalności „logistyka i technologia transportu”.

Zakładane cele kształcenia podane w opisie sylwetek absolwenta dla poszczególnych specjalności są istotnie zróżnicowane. Przedstawione sylwetki absolwentów są zgodne z uregulowaniami zawartymi w standardzie kształcenia kierunku „transport”. Program

kształcenia w obu specjalnościach został dostosowany do oczekiwań rynku pracy uwzględniając oczekiwania lokalnych pracodawców. Potrzebę kształcenia na kierunku „transport” artykułowały władze samorządowe oraz Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni w Gnieźnie, którego celem jest koordynacja działań na rzecz społeczności lokalnej.

ZO pozytywnie ocenia określenie sylwetki absolwenta kierunku „transport”. Cele kształcenia i wymagane kompetencje absolwenta są zdefiniowane w sposób spójny i zgodnie z wymogami standardu kształcenia.

II.1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Rekrutacja na studia zawodowe I stopnia – inżynierskie (stacjonarne i niestacjonarne) na kierunku „transport” w roku akademickim 2010/2011 odbywa się na podstawie uchwały Senatu PWSZ w Gnieźnie Nr 115/2009 z dnia 22 maja 2009 r., określającej podstawowe warunki i tryb rekrutacji, poziomy kształcenia i formy studiów.

Zgodnie powyższą uchwałą - studentem studiów I stopnia może zostać osoba z wykształceniem średnim udokumentowanym świadectwem dojrzałości. Warunkiem przystąpienia kandydata do rekrutacji jest złożenie w określonym terminie kompletu wymaganych dokumentów i uiszczenie opłaty wpisowej. W postępowaniu kwalifikacyjnym uwzględnia się wyniki kandydata ze świadectwa dojrzałości. Wyniki z języka polskiego i wybranego przez kandydata przedmiotu maturalnego z grupy: matematyka, fizyka, informatyka lub geografia, przelicza się na punkty i na tej podstawie tworzy się listę rankingową. Finaliści olimpiad ogólnopolskich są przyjmowani poza kolejnością. Na studia przyjmuje się kandydatów wg kolejności na liście rankingowej; w liczbie odpowiadającej limitowi przyjęć, pomniejszonej o liczbę przyjętych finalistów tych olimpiad.

II.1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami. Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Przedstawione plany i programy kształcenia na kierunku „transport” dotyczą studiów I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych z zakresu specjalności „infrastruktura transportu lądowego”. Studia stacjonarne 7-semestralne obejmują 2346 godzin zajęć dydaktycznych,

którym przypisano 210 punktów ECTS, natomiast 8-semestralne studia niestacjonarne – 1443 godzin, którym przypisano również 210 punktów ECTS

Całkowita liczba godzin zajęć studiów stacjonarnych jest niewystarczająca i powinna wynosić co najmniej 2400 godzin, natomiast liczba godzin zajęć studiów niestacjonarnych spełnia wymogi standardu kształcenia. Wymogi te spełnia również liczba przypisanych im punktów ECTS.

W programie studiów stacjonarnych przewidziano zbyt małą liczbę zajęć do wyboru, procentowy udział tych zajęć jest wyraźnie mniejszy od 30 % wymaganych przez standard kształcenia. Zajęcia laboratoryjne są przewidziane w zbyt małym zakresie wynoszącym 6 % ogólnej liczby zajęć dydaktycznych na kierunku „transport”.

W programie studiów niestacjonarnych przewidziano treści podstawowe w wymiarze znacznie mniejszym niż przewiduje to standard kształcenia. Zajęcia z zakresu matematyki i badań operacyjnych realizowane są w wymiarze 84 zamiast 120 godzin, z zakresu fizyki w wymiarze 38 zamiast 60 godzin, z zakresu nauki o materiałach w wymiarze 28 zamiast 45 godzin, z zakresu mechaniki technicznej w wymiarze 46 zamiast 75 godzin, z zakresu ekonomii w wymiarze 18 zamiast 30 godzin. Programy studiów niestacjonarnych przewidują odpowiednią ofertę zajęć do wyboru. Przewidziana w programach sekwencja przedmiotów jest logiczna.

Możliwość kształcenia w językach obcych określa § 13 Regulaminu Studiów. Istnieje możliwość prowadzenia zajęć dydaktycznych określonych w programie studiów w języku obcym. Prowadzenie tych zajęć jest możliwe w przypadku utworzenia grupy zainteresowanych studentów w liczbie, co najmniej 20 osób, legitymujących się odpowiednim certyfikatem znajomości tego języka, w którym mają być prowadzone zajęcia.

**Załącznik dodatkowy nr I** do punktu II.1.3. Ocena realizacji programu studiów.

**Wniosek:** Celowe jest w programie studiów stacjonarnych zwiększenie całkowitej liczby zajęć do 2400 godz. oraz powiększenia oferty zajęć do wyboru, natomiast w programie studiów niestacjonarnych uzupełnienie treści podstawowych z zakresu matematyki, fizyki, nauki o materiałach, mechaniki technicznej oraz ekonomii. Należy powiększyć udział zajęć laboratoryjnych przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych w ogólnej liczbie zajęć.

II.1.4. Ocena systemu ECTS.

Przydzielone punkty poszczególnym przedmiotom odpowiadają nakładowi pracy studenta indywidualnej i zorganizowanej przez Uczelnię w postaci zajęć dydaktycznych. Obowiązujący system spełnia wymogi standardów kształcenia dla kierunku transport. Odpowiednia jest liczba punktów w kolejnych semestrach i latach studiów oraz całkowita wymagana liczba punktów ECTS na określonych formach kształcenia w Szkole. Przypisano punkty ECTS za przygotowanie pracy dyplomowej.

**Wniosek:** ZO nie wnosi zastrzeżeń do wielkości i rozkładu obciążenia studentów. System ECTS został skonstruowany prawidłowo.

#### II.1.5. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej (z części studenckiej).

Informacje bieżące, stypendia, plan studiów, program zajęć, regulaminy są dla studenta łatwo dostępne wyłącznie z poziomu strony www Uczelni. Umiejscowienie Działu Kształcenia i Spraw Studenckich z dala od sal zajęciowych jest problematyczne, co próbuje się rozwiązać poprzez udostępnienie w celach informacyjnych pomieszczenia przy ul. Wrzesińskiej. W Uczelni funkcjonuje platforma elektronicznego dziekanatu, jednak studenci zdają się z niej nie korzystać.

Nauczyciele akademicy przestrzegają zasad przekazywania studentom podczas pierwszych zajęć informacji związanych z zaliczeniem przedmiotu, treściami kształcenia (sylabusami), konsultacjami oraz każdą inną formą kontaktu studenta z prowadzącym (np. za sprawą poczty elektronicznej), spełniając w ten sposób oczekiwania studentów odnośnie kontaktu z prowadzącym poza zajęciami.

Konsultacje nauczycieli akademickich w wymiarze, co najmniej 1 godz. w tygodniu są przeprowadzane również w soboty, w terminach zjazdów studiów niestacjonarnych. Terminy tych konsultacji są podawane do wiadomości studentów na stronach internetowych Szkoły.

Dzięki programowi MSDNAA Uczelnia zapewnia studentom dostęp do darmowego i legalnego oprogramowania w stopniu zadowalającym i wystarczającym do studiowania.

Uczelniane Akademickie Biuro Karier udostępnia studentom wachlarz firm w których mogą odbyć praktykę zawodową, przy czym studenci preferują samodzielne wyszukiwanie takich ofert. Nad poprawnością realizacji praktyk czuwa opiekun praktyk studenckich, przeprowadzający zarazem zaliczenie z ich realizacji. Formę zwolnień z realizacji praktyk określa rektor.

Możliwość studiowania według indywidualnego toku studiów, jest mocno ograniczona z uwagi na jej dostępność tylko dla studentów o najwyższej średniej na roku.

**Wniosek:** System opieki naukowej i dydaktycznej jest zorganizowany w sposób prawidłowy. Uczelnia spełnia znacząco kryteria dotyczące opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami.

## **II.2. Analiza i ocena efektów kształcenia.**

### **II.2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.**

Zasady oceniania studentów, zaliczenia semestrów i zdawanie egzaminów podano § 28- 39 Regulaminu Studiów w PWSZ w Gnieźnie, natomiast zasady przeprowadzenia egzaminu dyplomowego podano w § 46 – 53 tego Regulaminu.

W kartach programowych podano warunki zaliczenia przedmiotu. Warunki te są przedstawione studentom na początku zajęć dydaktycznych. W trakcie trwania semestru prowadzona jest weryfikacja wyników.

Dokonano przeglądu ok. 90 prac kontrolnych, projektowych, sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych oraz prac przejściowych z różnych przedmiotów. Dotyczyły one przedmiotów: grafika inżynierska i konstrukcja maszyn, elektrotechniczne i elektroniczne wyposażenie środków transportu, trakcyjne tłokowe silniki spalinowe, podstawy projektowania dróg, skrzyżowań i placów. Sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych zawierały krótkie wprowadzenia do ćwiczeń, wyniki pomiarów oraz ich opracowanie i analizę, natomiast prace projektowe i przejściowe, opis algorytmu i wyniki obliczeń projektowych oraz dokumentację rysunkową.

Przegląd przedstawionych materiałów wskazuje, że od studentów wymaga się opanowania podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu głównych treści programu kształcenia.

**Wniosek:** Poziom merytoryczny i forma wykonania prac nie budzi zastrzeżeń.

### **II.2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.**

Na podstawie danych z roku akademickiego 2009/2010 można stwierdzić, że największa jest skala skreślonych słuchaczy ze studiów w trakcie pierwszego roku (40 - 50%); na kolejnych kształtuje się w znacznie mniejszym wymiarze (10 - 12%). Są to skreślenia studentów z powodów rezygnacji z nauki oraz skreślenia z urzędu ze względu na brak postępów w nauce oraz zaległości w opłacaniu czesnego.

Kilkanaście % rezygnacji jest spowodowane niedoborem wykształcenia absolwentów szkół średnich.

### **II.2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów**

i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Proces dyplomowania w Instytucie Transportu określają Zasady Dyplomowania oraz Regulamin Studiów PWSZ w Gnieźnie. Tematy prac dyplomowych formułowane są przez Instytut. Prowadzący może zaproponować listę tematów lub uwzględnić propozycje studentów zgodnie z ich zainteresowaniami i doświadczeniem zawodowym. Głównym kryterium wyboru tematów prac jest ich zgodność z programem kierunku i specjalności oraz zgodność z zainteresowaniami naukowymi promotorów. Student wykonuje pracę dyplomową pod kierunkiem nauczyciela akademickiego: profesora, doktora habilitowanego lub docenta. W uzasadnionych przypadkach dyrektor Instytutu, za zgodą Rektora może upoważnić do kierowania pracą wykładowcę posiadającego stopień doktora. Praca dyplomowa jest oceniana przez promotora i recenzenta powołanego spośród pracowników specjalizujących się w danej dyscyplinie. Wybierając recenzenta pracy, przyjmuje się zasadę, że przynajmniej jeden z członków zespołu, promotor pracy lub jej recenzent posiada tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego. Recenzje sporządzane są ściśle wedle utworzonych w formularzu pytań. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją składającą się z: przewodniczącego powołanego przez Rektora, prowadzącego pracę dyplomową oraz recenzenta. Egzamin dyplomowy jest dwuczęściowy i składa się z prezentacji pracy dyplomowej i sprawdzianu wiedzy studenta w zakresie zgodnym z programem kształcenia. Przyjęto zasadę, że oprócz pytań związanych z prezentacją pracy formułowane są przynajmniej trzy pytania dotyczące treści kierunkowych i specjalnościowych. Ocenę końcową na dyplomie ustala się jako średnią obliczoną na podstawie: średniej oceny studiów z wagą 2 razy większą niż pozostałe, oceny pracy dyplomowej oraz oceny egzaminu dyplomowego. Tak obliczona ocena jest wyrównywana, zgodnie z regulaminem studiów.

Przedłożono wszystkie zakończone w roku 2009/2010 prace dyplomowe w liczbie 8. Prace te zostały ocenione.

Należy stwierdzić, że oceniane prace dyplomowe są na dobrym poziomie. Odpowiadają wymogom stawianym pracom dyplomowym „inżynierskim”. Tematy prac są jednoznacznie związane z kierunkiem studiów. Dobór opiekunów naukowych prac dyplomowych, recenzentów, składu komisji egzaminów dyplomowych pod względem formalnym i merytorycznym nie budzi zastrzeżeń. Zadawane pytania w czasie egzaminu dyplomowego obejmują szeroki zakres kierunku „transport” oraz specjalności. W pojedynczych przypadkach zakres pytań ograniczył się do specjalności. Przebieg procesu dyplomowania jest poprawny.

### **Załącznik Nr 3** – Ocena poszczególnych prac dyplomowych.

**Wniosek:** Zasady ustalania i wyboru tematów dyplomowych, wyboru promotorów oraz recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych można uznać za prawidłowe. Egzaminy dyplomowe mają odpowiednią rangę. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi, co najmniej jeden profesor lub doktor habilitowany. Tematyka pytań egzaminacyjnych dotyczy treści kierunkowych lub specjalnościowych. Prace dyplomowe są wykonane na dobrym poziomie inżynierskim. Mankamentem jest znaczny udział prac o charakterze przeglądowym.

II.2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Celem kształcenia na kierunku „transport” jest przygotowanie absolwentów do wypełnienia zadań związanych z organizacją procesów przewozowych, spedycją i centrami logistycznymi, jak również z obsługiwaniem technicznym środków transportu i utrzymaniem infrastruktury transportu.

W trakcie studiów absolwent opanuje **wiedzę** z zakresu funkcjonowania nowoczesnego transportu, w tym inżynierii środków transportowych, inżynierii ruchu oraz budowy i utrzymania infrastruktury transportu.

Zakłada się, że absolwent nabeździe **umiejętności** rozwiązywania problemów w zakresie organizacji, nadzorowania i zarządzania procesami transportowymi, a także otrzyma podstawy do pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych służb inżynierii ruchu i utrzymania infrastruktury.

Studia na specjalności „infrastruktura transportu lądowego” mają na celu wykształcenie inżynierów przygotowanych do podjęcia pracy przy budowie dróg, dróg szynowych, mostów, przejść podziemnych, infrastruktury transportowej i komunalnej. Absolwenci posiadają również szeroką wiedzę z zakresu budowy i eksploatacji trakcyjnych silników spalinowych i pojazdów samochodowych, co może ułatwić znalezienie zatrudnienia w przemyśle motoryzacyjnym.

Zakładane efekty kształcenia są osiąmane dzięki właściwie sformułowanemu i realizowanemu programowi kształcenia.

**Wniosek:** Przyjęte w Szkole plany i programy studiów zostały opracowane przy uwzględnieniu dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy. Zdefiniowane w sylwetkach absolwenta efekty kształcenia w postaci nabywanej przez niego wiedzy i umiejętności znajdują odzwierciedlenie w realizowanym programie studiów.

### **II.3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.**

II.3.1. Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

W Instytucie Transportu stosowane są tradycyjne, powszechnie przyjęte na wyższych uczelniach metody kształcenia. Polegają one m.in. na bezpośrednich interakcjach wykładowcy ze studentami, włączaniu studentów w realizację form dydaktycznych, typu: wykłady, ćwiczenia, laboratoria, projekty oraz seminaria, jak również konsultacje indywidualne. W przypadku zajęć projektowych studenci wiedzę zdobytą na wykładzie wykorzystują do realizacji zadanego projektu, który powinien spełniać wszelkie wymagania funkcjonalne i proceduralne. Na zajęciach wykorzystywane są różne narzędzia pracy dydaktycznej, a w tym środki audiowizualne. Dąży się do optymalnego wykorzystania dużej ilości czasu na naukę i studia samodzielne – w postaci ćwiczeń i różnego rodzaju opracowań.

Studenci PWSZ mogą korzystać z platformy e-learning, wspomagającej nauczanie języków obcych i umożliwiającej doskonalenie umiejętności językowych poza lektoratami.

Ofertę kształcenia dla osób niepełnosprawnych określa Uchwała Nr 92/2008 z dnia 08.09.2008 r. Senatu PWSZ w Gnieźnie, która przewiduje przyjęcie tych osób poza listę rankingową w ramach 2 % limitu dla każdego kierunku.

Budynki dydaktyczne Szkoły są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, są wyposażone w odpowiednie windy i łazienki.

Oferta kształcenia na kierunku „transport” przewiduje również indywidualizację studiów poprzez indywidualną organizację studiów, indywidualny plan studiów oraz indywidualne studia zagraniczne w ramach programu Erasmus.

Regulamin Studiów w § 12 dopuszcza możliwość indywidualnej organizacji studiów na wniosek studenta, w przypadku jednoczesnego studiowania w innej uczelni lub na dwóch kierunkach/specjalnościach, obowiązków związanych z wychowaniem dzieci lub względów zdrowotnych. Na podstawie indywidualnych planów i programów nauczania mogą studiować studenci, którzy ukończyli, co najmniej III semestr studiów i osiągają dobre wyniki w nauce. Studenci, którzy w ramach współpracy Uczelni w programie Erasmus wyjeżdżają na semestr studiów w uczelni zagranicznej również mogą uzyskać zgodę na indywidualną organizację studiów. Obecnie 1 student, ze względu na zaangażowanie w działalności sportowej, studiuje korzystając z indywidualnej organizacji studiów.

**Wniosek:** Zespół oceniający pozytywnie ocenia organizację i realizację procesu dydaktycznego

#### II.3.2. Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy poszczególnych przedmiotów zostały opracowane starannie według jednolitego wzoru i zawierają wszystkie niezbędne elementy. Studenci mają dostęp do treści sylabusów na stronie internetowej Szkoły.

#### II.3.3. Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyki zawodowe studentów Uczelni, w tym Instytutu Transportu, są realizowane na podstawie „Regulaminu Praktyk Zawodowych Studentów PWSZ w Gnieźnie” wprowadzonych do stosowania w Uczelni zarządzeniem Rektora Nr 10/2006 z dnia 09.06 2006 r. i odbywają się zgodnie z obowiązującymi planami studiów. Aktualnie praktyki trwają 4 tygodnie, a ich realizacja następuje na drugim lub trzecim roku studiów.

Odbycie i zaliczenie praktyki jest jednym z warunków zaliczenia semestru lub dopuszczenia do egzaminu dyplomowego. Zasadą jest, że studenci samodzielnie poszukują miejsc odbywania praktyki. W licznych przypadkach studenci znajdują zatrudnienie w zakładzie pracy, w którym odbyli praktykę. Z wybranymi przez studentów zakładami Uczelnia podpisuje jednorazowe umowy na organizację praktyki. Studentom nie mogącym znaleźć zakładów do odbycia praktyki, miejsca praktyki zapewnia Uczelnia. Wybór zakładu powinien odpowiadać wymogom ustalonego dla kierunku studiów programu praktyki.

Nadzór nad działalnością studenta w zakładzie pracy sprawuje opiekun wyznaczany przez kierownika zakładu oraz opiekun praktyki ze strony Instytutu powołany spośród nauczycieli akademickich.

Praktykę zalicza dyrektor Instytutu Transportu na podstawie świadectwa wystawionego przez zakład pracy oraz sprawozdania sporządzonego przez studenta. Student studiów niestacjonarnych może zaliczyć praktykę na podstawie pracy zarobkowej, której zakres odpowiada tematyce programu praktyki.

Przykładowe przedsiębiorstwa Regionu, w których odbywają studenci kierunku „transport” to: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Gnieźnie, Rejon Dróg Wojewódzkich w Gnieźnie, Przedsiębiorstwo Robót Drogowych w Gnieźnie, STRABAG – Strzałkowo, Powiatowa Straż Pożarna w Gnieźnie, Zarząd Dróg Powiatowych w Mogilnie.

W roku 2009/2010 25 studentów studiów stacjonarnych odbyło praktykę zawodową w różnych przedsiębiorstwach. Sprawdzono dokumentację kilku studentów potwierdzającą odbycie praktyki. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Wniosek:** Ocena systemu organizacji i realizacji oraz kontroli praktyk jest pozytywna.

II.3.4. Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Studia I stopnia na kierunku transport stacjonarne trwają 7 semestrów. Organizacja studiów jest typowa. Rok akademicki rozpoczyna się 1 października, trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego i składa się z semestrów zimowego oraz letniego, które zakończone są 3 tygodniowymi sesjami egzaminacyjnymi. Studia I stopnia niestacjonarne na kierunku „transport” trwają 8 semestrów. Kształcenie odbywa się w systemie 10 zjazdów sobotnio – niedzielnych w semestrze. Liczba godzin w poszczególnych dniach zjazdów wynosi od 8 do 14. Liczba tych zajęć w niektóre soboty wynosi 14 godzin, jest za duża i powinna być ograniczona do 10 – 12 godzin. Organizacja zajęć w poszczególnych dniach zjazdowych przewiduje przerwy 10 do 15 minut pomiędzy zajęciami oraz 30 minutową przerwę obiadową o godz. 13.00. Obciążenie zajęciami w semestrze jest rozłożone równomiernie pomiędzy poszczególne tygodnie zajęć lub zjazdy. Liczba egzaminów w semestrze mieści się w granicach 3 do 4.

**Wniosek:** Organizacja zajęć jest prawidłowa.

II.3.5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Podczas wizytacji przeprowadzono kilka hospitacji zajęć dydaktycznych: ćwiczeń laboratoryjnych i projektowych. Stwierdzono, że zajęcia odbywają się w przewidzianym w rozkładzie zajęć terminach i salach.

**Wniosek:** Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych jest pozytywna. Zajęcia były prowadzone profesjonalnie, w sposób interesujący przy dobrym kontakcie prowadzącego ze studentami i znacznym ich zaangażowaniu. W trakcie zajęć wykorzystywano rzutniki multimedialne i stanowiska komputerowe.

**Załącznik Nr 4** - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

**Zespół oceniający uważa, że koncepcja kształcenia na kierunku „transport” jest właściwa. Zgodnie ze standardem kształcenia celowe jest w programie studiów stacjonarnych zwiększenie całkowitej liczby zajęć do 2400 godz. oraz powiększenie oferty zajęć do wyboru, natomiast w programie studiów niestacjonarnych uzupełnienie treści podstawowych o 116 godz. zajęć z zakresu matematyki, fizyki, nauki o materiałach, mechaniki technicznej oraz ekonomii. Należy także powiększyć udział zajęć laboratoryjnych przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych w ogólnej liczbie zajęć. Organizacja zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jest prawidłowa. Zasady ustalania i wyborów tematów prac dyplomowych, wyboru promotorów i recenzentów, prowadzenia egzaminów dyplomowych należy uznać za prawidłowe. Większość prac jest wykonywana na dobrym poziomie inżynierskim.**

**Ocena systemu organizacji i realizacji praktyk jest pozytywna. Wysoko ocenia się poziom merytoryczny i formę realizacji hospitowanych zajęć dydaktycznych.**

### **Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.**

**III.1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia** odnosząca się do:

- 1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,
- 2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),
- 3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),
- 4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),
- 5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),
- 6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),
- 7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

Elementy wewnętrznego systemu zapewnienia jakości określa Zarządzenie Rektora PWSZ Nr 9/2009 z dnia 29.05.2009 r., które obejmuje:

- zatwierdzanie programów studiów uchwałą Senatu Szkoły,
- hospitację zajęć dydaktycznych,
- ankiety studentów.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora PWSZ Nr 50/2010 z dnia 06.12. 2010 r. do przeprowadzenia oceny jakości kształcenia powołano komisję, w skład której wchodzi dyrektorzy instytutów kierunkowych oraz komisję dydaktyczną, w skład której wchodzi

oprócz nauczycieli akademickich przedstawiciele studentów poszczególnych kierunków kształcenia prowadzonych w Szkole.

Przedstawiono kilkanaście protokołów hospitacji zajęć, wykonanych przez dyrektora Instytutu lub doświadczonych nauczycieli akademickich. Protokoły hospitacji, zgodnie z przyjętą w Szkole procedurą, przekazywane są Rektorowi. W Szkole przygotowano również formularze ankiety oceny zajęć dydaktycznych przez absolwentów. Procedura tej oceny jest obecnie wdrażana.

Przedstawiono kilkadziesiąt ankiet studenckich wypełnionych przed końcem semestru oraz przykładową informację zbiorczą o wynikach ankietyzowania, przygotowaną przez dyrektora Instytutu. Studenci oceniają wartość merytoryczną i formę prowadzenia zajęć.

Konstrukcja i treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia są prawidłowe i uwzględniają specyfikę kształcenia inżynierów kierunku „transport” (stopnia pierwszego) na studiach stacjonarnych. Plany i programy studiów zatwierdzane są uchwałą Senatu Szkoły. Z informacji ustnych uzyskanych podczas wizytacji wynika, że ani studenci ani przedstawiciele rynku pracy nie biorą w zorganizowany sposób udziału w procesie ich nadzorowania i modernizacji. Jedyną zorganizowaną formą udziału studentów w procesie zapewniania jakości nauczania są ankiety studenckie, których wyniki są uwzględniane przez władze uczelni przy obsadzie zajęć. Wyniki tych ankiet nie są jednak udostępniane nauczycielom w zakresie w którym ich dotyczą, ani studentom (np. najlepszy nauczyciel roku akademickiego). Konieczność współpracy z otoczeniem gospodarczym i samorządowym jest przez Władze Uczelni dostrzegana, jednak Uczelnia nie ma wdrożonych rozwiązań systemowych w tym zakresie. Na spotkaniu zespołu oceniającego z kierownictwem uczelni J.M. Rektor zwracał uwagę na trudności w uzyskaniu od Urzędu Miasta długofalowego planu rozwoju miasta, do którego uczelnia mogłaby dostosować swoje plany rozwoju.

Studenci jak i kandydaci na studia mają dostęp do informacji internetowych Szkoły zawierającej ofertę kształcenia. Informacje te przedstawiają sylwetkę absolwenta, możliwości jego zatrudnienia. Dostępne są również informacje na temat zasad rekrutacji, regulaminu studiów, programu studiów, kart przedmiotowych, zasad pomocy materialnej, współpracy międzynarodowej i aktualnych działań Uczelni.

W ocenianej jednostce stosowane są powszechnie okresowe oceny pracowników, hospitacje i ankiety studenckie. Zasady przeprowadzania okresowej oceny pracowników

określa statut uczelni w par. 65-69: każdy nauczyciel oceniany jest przez 3-osobową komisję powoływaną przez rektora nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel jest zatrudniony. Przy tej ocenie brane są pod uwagę wyniki hospitacji i ankiet studenckich. Ankiety studenckie prowadzone są pod koniec każdego semestru.

Przedstawiony system zapewniania jakości kształcenia jest na etapie wdrażania. Nie wszystkie jego elementy funkcjonują w Instytucie.

Komisje podjęły prace zmierzające do wprowadzenia w Uczelni dalszych elementów systemu zapewnienia jakości kształcenia.

### **III.2. Opinie prezentowane na spotkaniach.**

III.2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni (z części studenckiej).

Odpowiedzialnością za wdrażanie i bieżącą realizację zadań systemu obarczone są organy Uczelni w postaci Komisji ds. wewnętrznej oceny jakości kształcenia oraz Komisji dydaktycznej, przy czym wyłącznie w skład tej drugiej wchodzić mogą studenci. Podejmowane w Uczelni działania mają na celu modernizowanie programów studiów na podstawie okresowej ankiety ewaluacyjnej, ankiety absolwenckiej oraz hospitacji zajęć nauczycieli akademickich. Zdaniem studentów pytania w kwestionariuszu ankietowym są ogólnikowe (np. „Znaczenie przedmiotu”, „Prowadzącego jako nauczyciela oceniam”) i zasadne byłoby ich doprecyzowanie, oraz dodanie pola na uwagi własne w przypadku ankietowanego. Sprawozdanie z przeprowadzonej ankietyzacji, przygotowywane przez dyrektorów instytutów nie jest udostępniane do wiadomości studentom. Wyniki ankiety wykorzystane zostają jako element okresowej oceny nauczyciela akademickiego, jednak z uwagi na śladowe próby ich przeprowadzania studenci nie są w stanie wyciągnąć wniosków na temat ich wpływu na poprawę jakości kształcenia. Kwestionariusz protokołu hospitacji zajęć niedostępny dla studentów, jest sformułowany w sposób, który nie pozwala na obiektywną ocenę prowadzącego. Odpowiedzi na pytania powinny zostać przereklamowane przynajmniej w przypadku pytań zamkniętych, gdyż ich treść niemal nie pozwala na wystawienie prowadzącemu negatywnej oceny.

Wkład studentów w projektowanie planów studiów i programów studiów wiąże się wyłącznie z głosowaniem na posiedzeniu senatu (nie została przedstawiona uchwała odpowiedniego organu samorządu, w związku z czym niedotrzymany został art. 68 ust. 1 pkt. 2 Ustawy).

Realizowany na Uczelni system w odczuciu studentów w pewnym stopniu spełnia swoją rolę, jednak otwarcie przyznają, że tylko raz brali udział w ankietowaniu w trakcie toku studiów. Wiąże się z tym fakt, iż z entuzjazmem przyjęliby możliwość spotkania z władzami Uczelni i wypowiedzenia się na temat zarówno ankiet i problemów życia codziennego na Uczelni.

Uczelnia spełnia częściowo wymogi odnośnie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. W celu zwiększenia zaangażowania studentów, poprzez poprawę ich świadomości co do skuteczności i transparentności systemu należy powziąć kroki, na mocy których ocena poszczególnych nauczycieli akademickich mogłaby zostać ujawniona studentom, a studenci będą mogli przedstawić swoje uwagi oraz problemy. Dodatkowo wymagane jest przeformułowanie kwestionariuszy ankiety ewaluacyjnej oraz protokołu hospitacji. Studenci na mocy Ustawy powinni również posiadać większy wpływ na program studiów, co można osiągnąć poprzez wdrożenie ich w większym stopniu w prace Komisji Dydaktycznej.

III.2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Nauczyciele wyrażali przekonanie, że system zapewniania jakości na Uczelni jest wystarczający, nie zgłaszając zastrzeżeń do nieudostępniania przez kierownictwo uczelni zainteresowanym nauczycielom wyników ocen uzyskanych przez nich z ankiet studenckich. Wynika to zapewne po części z faktu przeprowadzania własnej ankietyzacji w ramach swoich przedmiotów przez poszczególnych prowadzących. Zgłaszano zastrzeżenia, że zbyt długo tolerowani są studenci z wysokim długiem punktowym.

**III.3. Informacja na temat działalności Biura Karier**, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

W Szkole powołano Akademickie Biuro Karier w celu promowania studentów i absolwentów na rynku pracy. Głównymi celami Biura są: pośredniczenie w relacjach pracodawca – student oraz pracodawca – absolwent poprzez nawiązywanie współpracy z organizacjami publicznymi i prywatnymi, tworzenia bazy danych ofert praktyk, staży i pracy, przygotowanie studentów do odbywania praktyk i staży, rozwijanie u studentów umiejętności poruszania się na rynku pracy. Biuro ma na celu pomaganie studentom i absolwentom w wyborze drogi zawodowej oraz ułatwieniu znalezienia zatrudnienia odpowiadającego ich kwalifikacjom i aspiracjom. Organizowane są w tym zakresie szkolenia i warsztaty na temat jak otworzyć własną firmę, przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej

oraz w jaki sposób prowadzić działalność gospodarczą. Na stronie internetowej Biura zamieszczone są oferty pracy i praktyk. Tworzona jest obecnie baza absolwentów Szkoły, która umożliwi śledzenie ich losów zawodowych. Biuro prowadzi również działania promocyjne poprzez uczestnictwo w targach edukacyjnych i organizowanie wyjazdów do szkół ponadgimnazjalnych z ofertami kształcenia w Szkole. Planowane jest dalsze rozwijanie działalności Biura.

**Działalność Biura Karier jest oceniana pozytywnie.**

**W Szkole wdrożono elementy systemu zapewnienia jakości, głównie ankietyzację zajęć dydaktycznych przez studentów oraz hospitację zajęć. Członkowie ZO zapoznali się z ankietami studenckimi i wybranymi protokołami hospitacji. Ankiety studenckie są opracowywane, a ich wyniki są przekazywane władzom Szkoły. Pewnym mankamentem procedury jest w niektórych przypadkach nie poinformowanie zainteresowanych nauczycieli akademickich o wynikach ankietyzacji. Celowe jest uruchomienie wszystkich wymaganych procedur Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Działalność Biura Karier jest oceniana pozytywnie.**

#### **Część IV. Nauczyciele akademicki.**

##### **IV.1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.**

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

**Tabela nr 3.**

| Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy | Razem  | Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi |               |                               |                                  |
|-----------------------------------------------|--------|---------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------------------|
|                                               |        | Podstawowe miejsce pracy                                      |               | Dodatkowe miejsce pracy       |                                  |
|                                               |        | Mianowanie                                                    | Umowa o pracę | Umowa o pracę                 |                                  |
|                                               |        |                                                               |               | W pełnym wymiarze czasu pracy | W niepełnym wymiarze czasu pracy |
| Profesor                                      | 2 (2)  |                                                               | 1 (1)         | 1 (1)                         |                                  |
| Doktor habilitowany                           | 2 (1)  |                                                               | 1 (1)         |                               | 1 (-)                            |
| Doktor                                        | 6 (3)  |                                                               | 2 (2)         | 4 (1)                         |                                  |
| Pozostali                                     |        |                                                               |               |                               |                                  |
| Razem                                         | 10 (6) |                                                               | 4 (4)         | 5 (2)                         | 1 (-)                            |

\* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

**Tabela nr 4.**

| Rok | Doktoraty | Habilitacje | Tytuły |
|-----|-----------|-------------|--------|
|-----|-----------|-------------|--------|

|              |   |  |                  |
|--------------|---|--|------------------|
|              |   |  | <b>profesora</b> |
| 2006         |   |  |                  |
| 2007         |   |  |                  |
| 2008         | 1 |  |                  |
| 2009         |   |  |                  |
| 2010         | 1 |  |                  |
| <b>Razem</b> | 2 |  |                  |

**Załącznik Nr 5** – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

W Instytucie jest zatrudnionych 10 nauczycieli akademickich, z których 9 w pełnym wymiarze pracy, a 1 w niepełnym wymiarze. Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy dla 4 z tych nauczycieli. Zatrudnienie w pełnym wymiarze obejmuje 2 profesorów tytularnych, 1 dr. hab. na stanowisku profesora nadzwyczajnego oraz 6 osób ze stopniem doktora, a w tym 2 na stanowisku docenta i 4 na stanowisku wykładowcy. W latach 2006 – 2010 2 pracowników uzyskało stopień doktora; nie było w tym okresie zakończonych habilitacji. Trzon pracowników dydaktycznych stanowią nauczyciele akademicy, dla których uczelnia stanowi dodatkowe miejsce pracy. Należy jednak zwrócić uwagę na potrzebę rozwoju własnej kadry reprezentującej kierunek „transport”.

**IV.2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:**

IV.2.1 Ocena formalno-prawnych wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku.

Zgodnie z § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.) minimum kadrowe dla studentów pierwszego stopnia na kierunku „transport” stanowi zatrudnienie co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, w tym co najmniej dwóch posiadających dorobek naukowy w zakresie kierunku studiów „transport” i co najmniej jednego posiadającego dorobek w dziedzinie nauki, związanej z tym kierunkiem studiów oraz zatrudnienie co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, w tym co najmniej pięciu posiadających dorobek naukowy w zakresie tego kierunku studiów i co najmniej jednego posiadającego dorobek w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem studiów.

Art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2006 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) stanowi, iż jeden nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego nie więcej niż dwukrotnie, z tym że tylko do jednego minimum

kadrowego kierunku studiów drugiego stopnia albo kierunku jednolitych studiów magisterskich, oraz iż w przypadku, gdy podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadzi na danym kierunku studia pierwszego i drugiego stopnia, do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia mogą być również wliczani nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe kierunku studiów drugiego stopnia.

Wszystkie osoby wliczone do minimum kadrowego:

- złożyły na początku roku akademickiego 2010/2011 oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego kierunku „transport”;
- spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie;
- dwie osoby nie spełniają warunku określonego w § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia – są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy krócej niż od początku roku akademickiego. **Osoby te nie mogą zostać wliczone do minimum kadrowego.** Pozostałe osoby spełniają warunki określone ww. przepisie.
- spełniają warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. prowadzą osobiście na kierunku „transport” co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (pracownicy samodzielni) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

IV.2.2 Ocena merytorycznych, wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku.

Do minimum kadrowego zgłoszono 3 nauczycieli akademickich z tytułem naukowym lub stopniem doktora habilitowanego oraz 6 nauczycieli ze stopniem doktora. W grupie nauczycieli z tytułem lub stopniem doktora habilitowanego zaliczono do minimum kadrowego 2 osoby posiadające dorobek naukowy z zakresu kierunku studiów „transport” oraz 1 osobę posiadającą dorobek naukowy w dziedzinie nauki, związanej z kierunkiem studiów.

W grupie nauczycieli akademickich ze stopniem doktora do minimum kadrowego zaliczono 2 osoby posiadające dorobek naukowy w zakresie kierunku studiów „transport” oraz 1 osobę posiadającą dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów.

Nie zaliczono do minimum kadrowego kierunku w tej grupie 3 osób, a w tym:

- 2 osoby, które są zatrudnione w Szkole krócej niż od początku roku akademickiego
  - nie spełniają wymagań formalnych,

- 1 osoba, która nie posiada dorobku naukowego z zakresu lub dziedziny związanej z kierunkiem studiów – nie spełnia wymagań merytorycznych.

**Wniosek:** Wymagania minimum kadrowego nie są spełnione. Brakuje, co najmniej 3 osób w grupie doktorów reprezentujących dorobek z zakresu kierunku studiów.

#### **IV.3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.**

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „transport”, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony - nie może być mniejszy niż 1 : 80 - § 11 pkt 9 ww. rozporządzenia.

IV.4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku „transport” prowadzone są głównie przez kadrę Uczelni, a w tym Instytutu Transportu. Wykłady prowadzone są przez profesorów, doktorów habilitowanych oraz doktorów. Zajęcia dydaktyczne realizowane są głównie przez nauczycieli akademickich, którzy posiadają dorobek naukowy z obszarów związanych z treściami programowymi przedmiotów.

Brak jest jednak wykładowców posiadających znaczący dorobek i doświadczenia praktyczne w zakresie podstawowych zagadnień transportu, takich jak: logistyka, inżynieria ruchu. Jest to słaba strona obsady kadrowej ocenianego kierunku studiów.

Poza zaplanowanymi zajęciami dydaktycznymi nauczyciele akademicy mają określony ściśle czas konsultacji – minimum 1 godzina tygodniowo.

Nie stwierdzono udziału wykładowców z zagranicy ani specjalistów z przemysłu.

#### **IV.5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.**

W spotkaniu wzięło udział 23 pracowników Uczelni. Spotkanie prowadził przewodniczący Zespołu Wizytującego. W dyskusji wzięło udział 17 uczestników spotkania. Dyskusja koncentrowała się wokół następujących zagadnień:

- Stwierdzono, że warunki lokalowe Uczelni i Instytutów są dobre.
- Przeprowadzanej okresowej oceny pracowników dydaktycznych. Zwracano uwagę na sposoby przeprowadzenia tej oceny. Wyniki oceny są przedmiotem posiedzeń Senatu, są także przekazywane pracownikom.
- Trudności w uzyskaniu „grantów”, projektów badawczych z KBN, sposobu kontroli i procedur kontrolnych przy realizacji badań naukowych.

- Kosztów utrzymywania i eksploatacji laboratoriów, stanowisk doświadczalnych. Zajęcia prowadzone w małych grupach (przy małej liczbie grup) generują znaczne koszty kształcenia. Wraz ze wzrostem u technicznienia procesu dydaktycznego narasta problem.
- Potrzeb modernizacji obowiązujących standardów nauczania, która powinna uwzględniać aktualny stan wiedzy. Dopasowanie ich do branż przemysłowych nowoczesnych, np. technologie informatyczne, logistyczne itp.
- Wykorzystaniu doświadczenia zawodowego w procesie dydaktycznym. Ponad 40 % kadry wykładowców posiada takie doświadczenie, wykorzystuje je w pracy zawodowej.
- Biblioteka elektroniczna zwiększa ofertę dla studentów w dostępie do literatury, materiałów nauczania, dydaktycznych.

Na spotkaniu zespołu oceniającego z nauczycielami akademickimi przeważała opinia, że są oni dobrze przygotowani do prowadzonych zajęć, zarówno formalnie jak i ze względu na posiadane doświadczenie akademickie (staż pracy, inne uczelnie) i przemysłowe (wcześniejsze zatrudnienie, prowadzenie własnych firm).

#### **IV.6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.**

Teczki osobowe nauczycieli akademickich zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia, w szczególności zaś poświadczane za zgodność z oryginałem odpisy uzyskanych tytułów i stopni naukowych, a także zaświadczenia o odbyciu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zaświadczenia lekarskie. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i zawierają pełen wykaz znajdujących się w nich dokumentów. Umowy o pracę zostały podpisane zgodnie ze statutem Uczelni. Dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z art. 264 ust. 8. - zawarto w nich informację o Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gnieźnie jako podstawowym lub dodatkowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy.

**Wniosek:** dokumentacja osobowa nauczycieli akademickich prowadzona jest w sposób prawidłowy.

**Podstawowe wymogi liczbowe związane z minimum kadrowym nie są spełnione ze względów formalnych lub merytorycznych. W grupie nauczycieli akademickich ze stopniem doktora brakuje, co najmniej 3 osób, posiadających dorobek naukowy**

**z zakresu kierunku „transport”. Korzystnie kształtuje się liczba nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego wobec liczby studentów.**

## **Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.**

### **V.1. Ocena działalności naukowej**

Instytut Transportu nie prowadzi statutowej działalności naukowej ze względu na brak wsparcia finansowego. Działalność taką prowadzą indywidualnie nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe dla kierunku „transport”. Z zakresem nauczania związane są prace (w tym publikacje) dotyczące:

- konstrukcji i eksploatacji pojazdów lądowych;
- konstrukcji szynowych;
- projektowania mostów.

Część pracowników posiada znaczący dorobek publikacyjny z tym, że dotyczą one tylko części problematyki/zakresu nauczania. Dorobek ten był związany z badaniami prowadzonymi na innych uczelniach (np.: Politechnika Poznańska). Jeden z pracowników jest współautorem dwóch monografii o kluczowym znaczeniu dla projektowania elementów infrastruktury transportu. Na uwagę zasługuje wysoki udział publikacji w językach obcych (czasopisma i materiały konferencji krajowych i międzynarodowych).

Instytut był współorganizatorem ogólnouczelnianej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej: „Ekologiczne i energetyczne zagrożenia i nowe wyzwania”, zorganizowanej przez PWSZ w Gnieźnie w dniu 16 marca 2010 r. W ramach tej konferencji pracownicy Instytutu wygłosili trzy referaty.

Czterej samodzielni pracownicy naukowcy w ostatnich latach otrzymali nagrody resortowe i uczelniane (Politechniki Poznańskiej) za działalność naukową.

### **V.2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej).**

Uczelnia posiada dwa funkcjonujące koła naukowe zrzeszające studentów z wszystkich prowadzonych kierunków. Koło naukowe Ochrony Środowiska oraz Koło naukowe Anova swoją działalność naukową opierają na organizacji konferencji naukowych, seminariów naukowych oraz organizacji wyjazdów do zakładów technologicznych. Dodatkowe nawiązywanie współpracy z innymi kołami naukowymi oraz organizacjami w regionie pozwala członkom koła na dodatkowe rozszerzanie własnych pasji oraz zainteresowań. Finansowanie działalności kół naukowych przez rektora właściwie wspiera ich rozwój.

W przypadku pokrywania się treści projektu realizowanego w ramach działalności koła naukowego Uczelnia zapewnia studentom możliwość zaliczenia przedmiotu, oraz wykorzystania projektu na rzecz własnej pracy dyplomowej.

**Załącznik Nr 6** – Działalność naukowa jednostki.

### **V.3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.**

Niektórzy pracownicy zaliczani do minimum kadrowego są aktywnymi członkami międzynarodowych organizacji naukowo-badawczych i zawodowych.

W 2007 r. Uczelnia uzyskała dostęp do programu stypendialnego Erasmus. Nawiązano współpracę z kilkoma uczelniami partnerskimi oraz instytucjami współpracującymi Danii, Holandii, Litwy i Niemiec. Do tej pory z oferty stypendialnej programu Erasmus skorzystał jeden student kierunku „transport”.

Trwają poszukiwania kolejnych uczelni partnerskich i instytucji, w celu poszerzenia oferty w ramach programu Erasmus na wszystkie kierunki studiów.

**Załącznik Nr 7** – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

**Instytut Transportu nie prowadzi działalności naukowej i badawczej. Działalność taką prowadzą jednak pracownicy tego Instytutu. Zakres znacznej części tej działalności jest związany z ocenianym kierunkiem studiów. Jednak nie obejmuje ona niektórych istotnych elementów programu nauczania. Zakres współpracy międzynarodowej jest skromny. Współpracę taką prowadzą jednak niektórzy pracownicy.**

## **Część VI. Baza dydaktyczna.**

### **VI.1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej**

Działalność dydaktyczna na kierunku „transport” prowadzona jest w zarządzanych centralnie salach (o zróżnicowanej wielkości), laboratoriach i pracowniach komputerowych. Sale wyposażone są w środki multimedialne (komputer, rzutnik, dostęp do Internetu).

Uczelnia posiada sieć komputerową (przewodową i bezprzewodową). Studenci posiadają bezprzewodowy dostęp do Internetu oraz mogą korzystać ze stanowisk komputerowych w laboratoriach dydaktycznych.

Studenci kierunku „transport” korzystają z następujących laboratoriów: komputerowego, fizyki, elektrycznego i elektronicznego, wytrzymałości materiałów, metrologii, materiałoznawstwa, silników spalinowych. Udział w zajęciach licznych grup studenckich nie daje możliwości pełnego, indywidualnego kontaktu z urządzeniami.

Jedną z konsekwencji ograniczonego potencjału laboratoryjnego jest niewielki zakres ćwiczeń laboratoryjnych (łączna liczba godzin – 90 godzin zajęć). Brak jest zajęć praktycznych z zakresu diagnostyki i obsługi technicznej pojazdów samochodowych m.in. brak jest zajęć praktycznych dotyczących przeglądów technicznych i serwisowania pojazdów.

Szkoła posiada bibliotekę i czytelnię książek oraz czasopism dostępną dla studentów stacjonarnych w dniach od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 16.00, a także dla studentów niestacjonarnych w soboty w godz. 11.00 do 15.00. W czytelnii urządzono 20 stanowisk komputerowych, które umożliwiają między innymi dostęp do 5 baz danych.

Biblioteka liczy około 6,2 tys. woluminów, głównie dotyczących prawa i kierunków ekonomicznych. Bibliografia z zakresu transportu jest skromna, jednak wystarczająca do prowadzenia kształcenia na poziomie studiów I stopnia. W Bibliotece gromadzone są również materiały multimedialne (taśmy VHS, płyty CD, DVD). Dostępne są bazy danych z krajowych licencji akademickich na platformie ICM.

Studenci mogą również korzystać ze zbiorów bibliotecznych Politechniki Poznańskiej i innych szkół wyższych w Gnieźnie. Biblioteka zapewnia studentom dostęp do literatury podstawowej i uzupełniającej z zakresu przedmiotów objętych programem kształcenia kierunku „transport”. Zawarto porozumienia dot. wypożyczeń międzybibliotecznych z ponad 10 uczelniami. Na podstawie umowy zawartej w 2007 r. z Biblioteką Główną Politechniki Poznańskiej Studenci PWSZ w Gnieźnie mogą korzystać z jej zbiorów oraz baz danych na podobnych zasadach jak studenci Politechniki Poznańskiej.

Wszystkie budynki Uczelni są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

## **VI.2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia ( z części studenckiej).**

W ocenie studentów obiekty dydaktyczne przedstawiają się bardzo dobrze. Brak akademików, stołówki oraz własnych obiektów sportowych Uczelni nie jest dla studentów problemem krytycznym. Sale dydaktyczne w których przeprowadzane są zajęcia są bardzo dobrze oświetlone, nagłośnione i ogrzewane, a także znajduje się w nich sprzęt pozwalający na przeprowadzenie zajęć w efektywny sposób (projektory, rzutniki pisma, tablice suchościernalne). Dotarcie na zajęcia nie przysparza studentom problemów, za sprawą dobrych połączeń komunikacją miejską. Sale laboratoryjne oraz komputerowe wyposażone są w sprzęt dobrej jakości pozwalający studentom na bezproblemowe wykonywanie poleceń prowadzącego, co ich zdaniem należy pochwalić. Grupy laboratoryjne w których odbywają się zajęcia są zoptymalizowane i dostosowane do wielkości stanowisk – każdy student

odbywa zajęcia na własnym sprzęcie. Bezprzewodowy dostęp do Internetu zapewniony przez Uczelnię jest zadowalający. Materiały dydaktyczne zawarte w zbiorach bibliotecznych oraz czytelnicy PWSZ są wystarczające dla potrzeb studentów. Problemy z pojemnością sal nie występują, a ich dostępność poza zajęciami uwarunkowana jest obecnością pracownika Uczelni, co stwarza problemy w przypadku odrabiania zajęć i nieobecności prowadzącego.

Uczelnia w wystarczającym stopniu jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

**Baza dydaktyczna umożliwia prawidłowe prowadzenie audytoryjnych zajęć dydaktycznych. Natomiast baza laboratoryjna nie jest wystarczająca do zapewnienia właściwego toku kształcenia i nie gwarantuje osiągnięcia deklarowanych celów kształcenia w zakresie eksploatacji pojazdów. Studenci mają zapewniony dostęp do Internetu. Zasoby biblioteczne z zakresu transportu są skromne, ale wystarczające do prowadzenia kształcenia na poziomie studiów I stopnia. Organizacja pracy biblioteki nie budzi zastrzeżeń.**

## **Część VII. Sprawy studenckie.**

### **VII.1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.**

Fundusze na działalność Samorządu Studenckiego przyznawane są na doraźny wniosek i właściwie wspiera jego rozwój. Przeznaczone na działalność statutową Samorządu pomieszczenie jest dobrze wyposażone w sprzęt biurowy i pozwala na sprawne i prężne funkcjonowanie organizacji oraz samorządu studenckiego, a umiejscowienie pomieszczenia pozwala na swobodny dostęp studentów do swoich przedstawicieli. Protokoły z posiedzeń senatu potwierdzają spełnienie wymagań określonych w art. 67 ust. 4 Ustawy. Studenci włączeni są w skład komisji Uczelnianych (dyscyplinarnej, odwoławczych dyscyplinarnych, ds. dydaktyki, stypendialnej oraz ds. przyznawania stypendiów z własnego funduszu stypendialnego PWSZ w Gnieźnie) co zostało poświadczane odpowiednimi dokumentami. Przedstawiciele studentów zabierają głos w obradach organów kolegialnych Uczelni, jednak uważają, iż władze uczelni dość często lekceważą ich opinie w istotnych sprawach jak w przypadku programów studiów. Ponadto brak opinii Samorządu w niektórych kwestiach regulowanych Ustawą (programy studiów - art. 68 ust.1 pkt. 2, regulamin pomocy materialnej – art. 186 ust. 1), oraz znikomy wpływ na podział dotacji FPM, objawiający się wyłącznie złożeniem podpisu pod przygotowanym pismem, świadczą o ignorowaniu opinii studentów w istotnych dla nich kwestiach.

### **VII.2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej**

## **jednostki.**

Zgodnie z regulaminem pomocy materialnej student Uczelni ma możliwość otrzymania wszelkich stypendiów określonych w art. 173 ust. 1 Ustawy, przy czym tryb przyznawania niektórych stypendiów wymaga zmian, co szerzej opisano w załączniku nr 2. Powołana Komisja Stypendialna na Uczelni funkcjonuje w zgodzie z art. 177 ust. 3 Ustawy. Forma, tryb i powiadomienie odnośnie podejmowanych przez nią decyzji spełnia wymagania art. 207 ust. 1 Ustawy. Uczelnia zapewnia własny program stypendialny realizując w ten sposób art. 104 Ustawy. Uczelnia nie posiada własnego akademika oraz zaplecza gastronomicznego w postaci stołówki akademickiej.

Uczelnia zapewnia możliwość zwolnienia z części należności w przypadku znajdowania się w trudnej sytuacji materialnej na zasadzie opartej o kryteria przyznawania świadczeń pomocy materialnej lub na podstawie wysokiej średniej.

W bieżącym roku akademickim nastąpiło znaczne opóźnienie w przekazaniu przyznanych stypendiów studentom Uczelni ze względów niezależnych od Uczelni. Jednocześnie studenci wyrazili znaczne niezadowolenie z powodu niewypłacenia w terminie stypendiów i pomocy materialnej, a także ich niskich wartości, przy czym wskazali na brak informacji ze strony uczelni o przyczynach opóźnień. Świadczy to o tym, iż system informowania studentów o zaistniałych problemach formalnych powinien zostać ulepszony, by nie powodować tego typu nieporozumień w przyszłości.

### **VII.3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.**

W zebraniu ze studentami udział wzięli przedstawiciele wszystkich roczników kierunku. Przedstawiane podczas spotkania opinie wskazują na pozytywne postrzeganie uczelni przez studentów. Studenci są zadowoleni z oferowanych przez Uczelnię warunków studiowania oraz bazy dydaktycznej Uczelni, głównie ze względu na możliwość uczestniczenia w zajęciach w małych grupach co sprzyja indywidualnemu rozwojowi. Poza pojedynczymi przypadkami zebrani nie przedstawiali zastrzeżeń odnośnie nauczycieli akademickich, ich sposobu prowadzenia zajęć oraz zachowania w stosunku do studentów. Największym problemem zgromadzeni określili znaczne oddalenie placówki rektoratu, w którym znajduje się Dział Kształcenia i Spraw Studenckich. Studenci z entuzjazmem przyjęliby informacje o zwiększeniu zakresu godzinowego otwarcia biura wspomnianego organu w budynku przy ul. Wrzesińskiej i rozszerzenie jego funkcjonalności przynajmniej w postaci możliwości odbioru indeksów w trakcie sesji egzaminacyjnej.

Studenci kierunku transport nie potwierdzili przeprowadzania ankiety ewaluacyjnej oraz hospitacji zajęć, co więcej nie byli świadomi odbywania się takowych. Zaznaczone zostało jednak, iż gdyby takowe miały miejsce chcieliby poznać ich wyniki, dla przykładu w trakcie spotkania posesyjnego z przedstawicielem Władz Uczelni.

Studenci mają świadomość występowania na Uczelni programów wymiany studenckiej Erasmus i przedstawiają zainteresowanie uczestniczeniem w nich, pomimo relatywnie wysokich kosztów studiowania. Studenci pozytywnie oceniają funkcjonowanie systemu akumulacji punktów ECTS.

**Uczelnia spełnia częściowo kryteria oceny spraw studenckich w zakresie działalności studenckiej oraz opieki materialnej. Poprawie w pierwszej kolejności podlegają kwestie związane z współpracą pomiędzy organami Samorządu Studenckiego, a Władzami Uczelni.**

## **Część VIII. Dokumentacja toku studiów.**

VIII.1. Album studenta prowadzony jest w wersji elektronicznej centralnie dla całej Uczelni. Zawiera wszystkie informacje wymagane przepisami § 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w tej Uczelni, odpowiada numerowi wpisanemu w legitymacji studenckiej.

VIII.2. Księga dyplomów prowadzona jest w wersji papierowej centralnie dla całej Uczelni zgodnie z przepisami wyżej wymienionego rozporządzenia.

VIII.3. Rejestr wydanych indeksów i legitymacji studenckich prowadzony jest w wersji papierowej zgodnie z przepisami wyżej wymienionego rozporządzenia. Indeksy również prowadzone są prawidłowo.

VIII.4. Protokoły zaliczenia przedmiotu są standaryzowane dla całej Uczelni i zawierają informacje wymagane przepisami § 10 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

VIII.5. Teczki osobowe studentów, osób skreślonych, osób przeniesionych do innej uczelni oraz absolwentów zawierają wszystkie wymagane przepisami dokumenty. Dyplomy ukończenia studiów sporządza się w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego.

VIII.6. W wydawanych decyzjach o przyjęciu na studia oraz o skreśleniu z listy studentów brakuje uzasadnienia prawnego. W decyzjach o przyjęciu na studia w trybie art. 169 ustawy Prawo o szkolnictwie brakuje dodatkowo podstawy prawnej. Wydawane w Uczelni decyzje

nie spełniają zatem wymogów określonych w przepisie art. 107 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1071, z późn. zm.).

**Wniosek: dokumentacja toku studiów wymaga dostosowania do obowiązujących przepisów prawa w zakresie decyzji podejmowanych w indywidualnych sprawach studentów, w pozostałych kwestiach jest prowadzona w sposób prawidłowy.**

## **Część IX. Podsumowanie.**

### **IX.1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.**

**Tabela nr 5.**

| <b>Część raportu</b> | <b>Nazwa standardu</b>                | <b>Ocena spełnienia standardów</b> |         |          |           |                 |
|----------------------|---------------------------------------|------------------------------------|---------|----------|-----------|-----------------|
|                      |                                       | wyróżniająco                       | w pełni | znaczaco | częściowo | niedostatecznie |
| Cz. II               | Struktura kwalifikacji absolwenta     |                                    | X       |          |           |                 |
| Cz. II               | Plany studiów i programy nauczania    |                                    |         |          | X         |                 |
| Cz. IV               | Kadra naukowo-dydaktyczna             |                                    |         |          | X         |                 |
| Cz. II               | Efekty kształcenia                    |                                    | X       |          |           |                 |
| Cz. V                | Badania naukowe                       |                                    |         |          |           | Nie dotyczy     |
| Cz. III              | Wewnętrzny system zapewnienia jakości |                                    |         |          | X         |                 |
| Cz. VI               | Baza dydaktyczna                      |                                    |         | X        |           |                 |
| Cz. I, VII           | Sprawy studenckie                     |                                    |         |          | X         |                 |
| Cz. I, IV, VIII      | Kultura prawna uczelni i jednostki    |                                    |         | X        |           |                 |
| Cz. I, II, III       | Kontakty z otoczeniem                 |                                    |         | X        |           |                 |
| Cz. II, V            | Poziom umiędzynarodowienia            |                                    |         |          | X         |                 |

**IX.2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce** (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

W podsumowaniu, można stwierdzić, iż „transport” jest ważnym kierunkiem kształcenia prowadzonym przez Instytut Transportu w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gnieźnie. W opinii Zespołu Oceniającego perspektywy utrzymania i rozwoju kształcenia na tym kierunku są dobre. Należy położyć większy nacisk na pozyskanie i rozwój kadry reprezentującej obszar transport, a przede wszystkim uzupełnić

stan kadry do wymaganego minimum kadrowego. Zalecane jest zintensyfikowanie badań związanych z kierunkiem „transport”, co pozwoli na ścisłe powiązania prowadzonych badań z ofertą dydaktyczną. Ponadto należy dokonać korekty programów kształcenia. Uzupełnienia wymaga baza laboratoryjna.

Wrocław, 14 luty 2011 r.

**Przewodniczący Zespołu Oceniającego**

**Prof. dr hab. inż. Jerzy Świątek**